

Д/р
15497

Одеський національний університет імені І. І. Мечникова

Факультет романо-германської філології

Кафедра граматики англійської мови

Дипломна робота

бакалавра (CD)

на тему: «**Комунікативно-синтаксична організація наукового
тексту на матеріалі англомовних наукових часописів**»

«Communicative and Syntactic Organization of the Scientific Text on the Material of English Scientific Journals»

Виконав: студент денної форми навчання

напряму підготовки 6.020303 Філологія

Іваненко Максим Ігорович

Керівник: д.філол.н., проф. Морозова І. Б. _____

Рецензент: к.філол.н., доц. Чумаков О. М. _____

Рекомендовано до захисту:
протокол засідання кафедри
№ 14 від 15.05.2017 р.

Завідувач кафедри Карпенко О. Ю. _____

Захищено на засіданні ЕК № 2
протокол № 36 від 16.06 2017 р.

Оцінка добре / С / 75
(за національною шкалою, шкалою ECTS, бали)
Голова ЕК Колегаєва І. М. _____
(підпис)

Одеса – 2017

429495

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ГРАМАТИЧНО-МОРФОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВИХ ТЕКСТІВ	7
1.1. Специфіка наукового тексту як форми кодування інформації	7
1.2. Лексико-граматичні особливості наукового стилю англійської мови....	9
1.3. Кодування інформації на граматичному рівні	14
1.4. Бездієслівна тенденція науково-технічного стилю	18
РОЗДІЛ 2. СИНТАКСИЧНА ПОБУДОВА НАУКОВОГО ТЕКСТУ	25
2.1. Синтаксичні типи речень	25
2.2. Еліптичні та нееліптичні речення	28
2.3. Питома вага різних типів речень у науковому тексті	29
2.4. Емотивність у науковому стилі англомовних текстів	32
2.5. Образність наукового стилю англійської мови	34
РОЗДІЛ 3 ФУНКЦІОНАЛЬНО-КОМУНІКАТИВНІ ОСОБЛИВОСТІ НАУКОВО- ПОПУЛЯРНОГО ТЕКСТА	36
3.1 Структура і мотивація науково-популярного тексту	36
3.2 Синтаксичні текстові засоби подання інформації у науково-популярному тексті	39
3.3 Мовленнєвий етикет наукового тексту	44
3.4. Терміни як обов'язковий компонент науково-популярного тексту	46
ВИСНОВКИ	50
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	54
SUMMARY	61

ВСТУП

Як відомо, речення як одиниця повідомлення не існує у мовленні ізольовано, а поєднується з іншими реченнями, утворюючи розгорнутий текст. Текстова зв'язність речень будь-якої мови передбачає наявність певної системи, всередині якої функціонують синтаксично різні види речень.

Зрозуміло, що класифікація форм речень нерозривно пов'язана і повинна спиратися на класифікацію форм мовленнєвого спілкування, у кінцевому підсумку обумовлених тими чи іншими соціальними та культурними потребами суспільства. Одним з найбільш логічно обґрунтованих принципів класифікації сукупності текстів є умовний підрозділ їх на ряд функціональних стилів, або варіативностей [71:290]. Ступінь стилістичної диференціації залежить, насамперед, від рівня виробництва і науки, мистецтва і культури народу, який користується тією чи іншою мовою. Відомо, що тексти, написані сучасними мовами з багатою писемною традицією стилістично диференційовані сильніше та різноманітніше, ніж тексти, репрезентовані молодописьменними мовами.

У контексті даної роботи ми вважаємо доцільним протиставлення художнього і так званих спеціальних текстів, які охоплюють науковий, публіцистичний, стиль ділових паперів тощо .

За наявності ряду якісних та структурних відмінностей між типами речень, необхідно визнати їх суттєву функціональну спільність. Згідно з діяльнісним підходом до мовної реальності, основним призначенням мовленнєвого функціонування речення є організація та координація будь-якої іншої немовленнєвої діяльності. Мовленнєвий вплив розуміється нами широко: і як інформаційна зміна стану свідомості адресата, і як модифікація структури його переконань, і як реакція-відповідь реципієнта немовленнєвою дією (або невиконанням дії) на мовленнєвий стимул. Синтаксичний „фундамент” мовленнєвого впливу передбачає органічну, складну систему

різних функціональних та структурних типів речень, їх прагматичний потенціал та транспозиційні можливості.

Сучасні роботи, на жаль, не містять узагальнюючого аналізу наукового тексту як особливої форми синтаксичної побудови. У час високого рівню технічного прогресу та нових технологій цей факт здається прикритим недоліком, який ускладнює засвоєння наукової інформації та її обмін між учасниками комунікації.

Отже, об'єктом даного дослідження є специфіка побудови текстів наукового стилю в англійській мові.

Предметом вивчення у нашій роботі є дослідження граматично-лексичних особливостей текстів наукового стилю у плані передачі інформації та впливу на читача.

Актуальність дослідження зумовлена наступними міркуваннями. Наукова спеціалізація - яскрава ознака сучасного світу. У зв'язку з цим, як відзначає З.Н.Горелікова, зараз, «як правило, досліджуються не мови взагалі, а функціональні стилі, що входять до їх складу, які виконують різні конкретні функції спілкування між людьми (як-то розмовний, суспільно-політичний, офіційно-діловий, художній, науковий і технічний)»[18:59]. Таким чином, тема нашої роботи представляється вельми актуальною: науковий стиль широко використовується в сучасній практиці, оскільки в сучасному світі, що вступив у фазу постіндустріального суспільства, наука розвивається бурхливими темпами, відбувається взаємообмін між ученими різних країн, постійно здійснюється переклад наукової літератури. Нарешті, під час дослідження будь-якої проблеми учений не може спиратися тільки на роботах вітчизняних авторів, а повинен вивчати матеріали, здобуті своїми колегами з інших країн. При цьому англійська мова є сьогодні практично міжнародною мовою науки, її використовують на міжнародних конференціях і семінарах, публікують збірки авторів різних країн саме цією мовою.

Все це говорить на користь важливості і необхідності вивчення особливостей наукового стилю англійської мови, що і є темою нашої роботи.

Все це говорить на користь важливості і необхідності вивчення особливостей наукового стилю англійської мови, що і є темою нашої роботи.

Н.Ф. Непийвода, систематизувавши найбільш важливі з існуючих в гуманітарних науках підходи до тексту, виокремлює соціально-історичний, що розглядає текст як явище культури, письмовий продукт; соціально-психологічний текст як засіб впливу на свідомість та поведінку соціальної особистості; лінгвістичний текст як сукупність мовних одиниць різних мовних рівнів; функціонально-стилістичний текст як семантичний простір реалізації мовних одиниць; комунікативний текст як мовленнєвий акт; когнітивний текст як наслідок та спосіб пізнання [31:77].

Метою роботи є виокремлення характерних особливостей і лексико-граматичних факторів, що є стильоутворюючими в англійському науковому мовленні на основі дослідження конкретних прикладів з наукових текстів. Задля досягнення даної мети треба вирішити наступні задачі:

- 1) критично розглянути існуючі наукові погляди на побудову тексту в цілому;
- 2) виявити лексико-синтаксичні особливості наукового стилю на конкретних прикладах;
- 3) визначити можливість експресивності й емоційності в наукових текстах;
- 4) узагальнити спостереження і виявити головні стильоутворюючі риси наукового стилю в англійській мові;
- 5) визначити основи наукового етикету та їхні мовленнєві репрезентації;
- 6) зіставити синтаксичну побудову «класичної» та «популярної» наукових статей.

Матеріалом дослідження були 350 прикладів, які методом суцільної систематичної вибірки було взято з оригінальних англійських наукових «класичних» текстів, а також 300 мовленнєвих зразків, відібрані з науково-популярних статей.

Методологічно робота ґрунтується на гегелівських принципах і законах пізнання, таких, як єдність форми і змісту, перевага матеріальної практики над теоретичним пізнанням, загальний зв'язок явищ у матеріальному світі. У процесі дослідження використовуються такі спеціальні прийоми лінгвістичного аналізу як порівняння, кількісна обробка даних, дискрептивний метод.

Наше дослідження базувалося на дослідженнях Р. І. Ахманової, О. І. Богомолової, К. А. Глушкової, Н. М. Разінкиної, К. У. Харченко, Н. У. Чирка, Дж. Телбота та ін. Джерелом матеріалу для аналізу послужили тексти гуманітарного і природного різновидів наукового стилю, зокрема, уривок зі знаменитої книги родоначальника кібернетики Норберта Віннера (1894 - 1964) «Кібернетика, або управління та зв'язок у тварині й машині»[85], а також чотири статті з американського журналу “National Geographic”[80;81;82;83].

Слід зазначити, що широкий та інтенсивний розвиток наукового стилю призвів до формування в його рамках численних жанрів, як-то: стаття, монографія, підручник, патентний опис (опис винаходу), реферат, анотація, документація, каталог, довідник, специфікація, інструкція, реклама (що має ознаки також публіцистичного стилю). Кожному жанру властиві свої індивідуально-стильові риси, проте вони не порушують єдність наукового стилю, успадковували його загальні ознаки й особливості. Крім того, навіть у рамках наукового стилю розрізняються різні тематики, що присвічуються різним науковим проблемам фізики, хімії, біології, кібернетики тощо.

У даній роботі ми досліджуємо особливості наукового стилю взагалі, не виокремлюємо окремі його підвиди щодо різниці комунікативного наповнення.

ВИСНОВКИ

Наша робота присвячена дослідженню особливостей синтаксичної організації наукового тексту. У вік науково-технічного прогресу і розвитку новітніх технологій вивчення синтаксичної організації наукового тексту набуває особливого значення.

Комунікативно-функціональний підхід до лінгвістичних явищ ставить у центр досліджень комунікативну орієнтацію тексту, його прагматичну спрямованість, розглядає текст як продукт мовленнєвої діяльності, підпорядкований реалізації комунікативної інтенції відправника, що виконує конкретні завдання спілкування. При такому підході науковим текстом можна вважати „...будь-яке комунікативне утворення, незалежно від особливостей його внутрішньої структури як засіб передачі й одержання наукової інформації” [28: 22].

У процесі дослідження розглядалися науковий текст, адресатом якого є спеціалісти в даній галузі науки («класичний науковий») і наукові повідомлення, що адресувалися непідготовленій аудиторії читачів («науково-популярний текст»).

Основною метою нашої роботи було відокремлення характерних особливостей і лексико-граматичних факторів, що є текстоутворюючими в англійському науковому мовленні, на основі дослідження конкретних прикладів з наукових текстів. У ході роботи було виявлено лексико-синтаксичні особливості та визначена можливість виразу експресивності та емоційності в наукових текстах. Крім того, розглядалася різниця синтаксичної побудови й загальної репрезентації інформації у «класичній» та «популярній» наукових статтях.

Матеріалом дослідження були 350 прикладів, що методом суцільної систематичної вибірки були відібрані з оригінальних англomовних наукових «класичних» текстів, а також 300 мовленнєвих зразків, взятих з науково-популярних статей.

Відповідно до поставлених у Вступі конкретних завдань дослідження, у процесі аналізу виявлені наступні закономірності в організації синтаксичної побудови наукового тексту.

Віддаючи належне науковим розробкам вітчизняних і зарубіжних дослідників, відзначимо, що у відомих автору дослідженнях, що стосуються синтаксису і функціонування наукового тексту, не розглядаються питання стосовно якісно-кількісних характеристик різних типів речень та їхньої продуктивності у науковому тексті. У той же час очевидно, що саме речення, як основна одиниця синтаксичного рівня, несе особливе комунікативне навантаження і є в цьому зв'язку тим факторним елементом, що визначає комунікативно-інформаційну приналежність тексту.

Неповнота, неоднозначність, суперечливість людського мислення як проявлення якостей інтелекту людини роблять його універсальним з позиції осмислення повідомлення й фіксуються на рівні синтаксиса. Кодування інформації в реченні визначає подання одиниць повідомлення у вигляді доступних для розпізнавання морфолого-синтаксичних моделей, типових для даного виду текста.

Підсумовуючи результати дослідження, зроблено висновок, що основна функція наукового стилю - інтелектуально-комунікативна, інші функції факультативні. Науковий стиль характерний для текстів, призначених для повідомлення точних відомостей з будь-якої спеціальної області і для закріплення процесу пізнання. Саме цим зумовлений і визначається характер особливостей наукового стилю в англійській мові.

Завершивши дослідження, ми виділили наступні текстообразуючі чинники англійського наукового мовлення:

- 1) необхідність дохідливості й логічної послідовності викладу складного матеріалу;
- 2) традиційність викладу;
- 3) досягнення повноти викладу за відсутності безпосереднього контакту з одержувачем мови.

Виділені нами особливості наукового стилю в англійській мові такі:

- 1) присутність спеціальної лексики, термінів;
- 2) вживання слів тільки в прямих або термінологічних значеннях;
- 3) вживання т.з. книжкових слів;
- 4) відсутність вигуків;
- 5) віддається перевага пасиву;
- 6) у синтаксичній структурі переважають складнопідрядні речення;
- 7) характерні подвійні сполучники;
- 8) важливу роль у розкритті логічної структури грає ділення на абзаци;
- 9) стереотипність синтаксичної структури;
- 10) особливий характер виразу експресивності;
- 11) відсутність або практична відсутність емоційності;
- 12) наявність неоднорідного типу подачі інформації;
- 13) специфіка синтаксичного оформлення назв та заголовків;
- 14) особливий характер виразу наукового етикету.

Отже, найбільш характерним для наукового стилю є вживання складних речень, що складають більш половини всіх мовленнєвих зразків (у науковому стилі, 73,4 %)

З отриманих результатів можна зробити висновок про спеціалізацію наукового тексту в плані подання інформації читачеві. Подібний розподіл частотності вживання синтаксично різних видів речень у тексті свідчить про те, що складна для сприйняття інформація в письмовій формі виражається надзвичайно синтаксично складними будовами. Передача адресату синтаксично-складного повідомлення є штучною спробою конструювання в тексті віртуальної моделі мовленнєвої ситуації в мовленнєвому спілкуванні, де межею повідомлення певного обсягу інформації є відповідна вербальна чи невербальна реакція співрозмовника.

Як і будь-яке письмове мовлення, науковий текст будується у вигляді зв'язної послідовності дискретних елементів, кожний з яких знаходиться в певних зв'язках з попереднім і детермінує наступні. Виходячи зі сказаного,

відзначимо, що розподіл різних типів речення в науковому тексті нерівномірний.

У той самий час науковий текст, як і будь-який інший, або навіть у більшій мірі, ніж інший вид тексту, не є єдиним конгломератом, а з очевидністю розпадається на «класичний» і «популярний» тексти. Відповідно до особливостей переробки інформації людиною, логічні зв'язки між посилками у науковому тексті ініціюються в простих реченнях не характерними для цього типу речень сполучниками *but, however, and* тощо. Впливаючи на установки і стереотипи читача, оповідач здійснює певну корекцію цінностей у об'єкта мовленнєвого впливу. Динамічні процеси вербалізації логічних міркувань і висновків у науковому тексті передбачають розгортання його змісту. Останній фактор з очевидністю відбивається на ускладненні структури речень.

Засвідчена певна близькість синтаксичної організації науково-популярного тексту до художньої авторської розповіді. За нашими підрахунками, **56%** речень, що вжито у даній формі наукового повідомлення, складають ***прості нееліптичні поширені речення***.

«Класична» наукова стаття має великі синтаксичні відмінності від науково-популярної, яка розрахована на широке коло читачів. У цьому сенсі зробимо припущення, що термін «науковий текст» занадто вільно вживається у віношенні до різних форм комунікації наукового змісту. У роботі обґрунтовується пропозиція розрізнявати такі три підтипи, як ***наукова доповідь, науково-популярний текст, спеціальний науковий текст***.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Арнольд И.В. Стилистика современного английского языка. –М.: Высшая школа, 1969. – 304 с.
2. Арнольд И. В. Стилистика: Современный английский язык. М.:Высшая школа, 2002. – 338 с.
3. Арнольд И.В., Банникова И.А. Лингвистический и стилистический контекст //Стиль и контекст. - Л.: Наука, 1972. С. 16-22.
4. Ахманова Г. И., Богомолова О. И. Теория и практика английской научной речи. М., 1987. – 264 с.
5. Блик О.П. Українська мова. Частина II: Підручник. – К., 1997. – 208 с.
6. Блох М.Я. Теоретические основы грамматики. – М.: Высшая школа, 2000. – 159 с.
7. Богданов В.В. Текст и текстовое общение. – С.-Пб: Наука, 1993. – 67 с.
8. Бойко Ю.П. Вживання підрядних речень у текстах різних функціональних стилів: Дис. ... канд. філол. наук: 10.02.04. – Чернівці, 2002. – 293 с.
9. Виноградов В.В. Итоги обсуждения вопросов стилистики // Вопросы языкознания. – 1955. – № 1. – С. 78-79.
- 10.Винокур Г.О. Об изучении языка литературных произведений. - Избр. работы по русскому языку. - М., 1959. – 243 с.
- 11.Вихованець І.Р. Нариси з функціонального синтаксису української мови. – К.: Наукова думка, 1992. – 224 с.
- 12.Волкова О.В. Функционально-коммуникативный аспект научно-популярного текста: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.04/ МГПИИЯ им. М.Тореза. - М., 1988. - 24 с.
- 13.Гак В.Г. Теоретическая грамматика французского языка. Синтаксис. – М.: Высшая школа, 1981. – 207 с.
- 14.Гальперин И.Р. Текст как объект лингвистического исследования. – М.: Наука, 1981. – 138 с.

15. Глушко М.М. и др. Функциональный стиль общественного языка и методы его исследования. М., 1974. – 327 с.
16. Глушкова К. А. Синтаксические особенности парцелированных коенструкций в научно-популярном стиле современного английского языка.// Функциональные характеристики единиц коммуникации в английском языке. Владивосток, 1990.
17. Глушкова К. А. Вставочные конструкции в научном стиле (на материале английского и русского языков).// Научно- тематический сборник, выпуск 4, ДВГУ, Владивосток, 1973. – С. 47-50.
18. Гореликова С. Н. Природа термина и некоторые особенности терминообразования в английском языке // Вестник ОГУ. 2002. №6. – С. 24 – 27.
19. Зайцев А.Б. Некоторые особенности прагматической адаптации перевода англоязычного научного текста на русский язык // Вестник ОГУ. 2001. – С. 67-69
20. Золотова Г.А. Очерки функционального синтаксиса русского языка. – М.: Просвещение, 1973. – 129 с.
21. Зубкова Л.Г. К функциональному осмыслению единиц языка // Функциональная лингвистика. – Ялта, 2002. – С. 86-87.
22. Иванова Л.П. Структурно-функциональный анализ простого предложения. – К.: Вища школа, 1991. – 167 с.
23. Костыгина СИ. Коммуникативно-прагматическая направленность современного англоязычного научно-популярного текста: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.04/ЛПТИ-Л., 1987. -17 с.
24. Кухаренко В.А. Интерпретация текста. – 2-е изд., перераб. – М.: Просвещение, 1988. – 358 с.
25. Леонтьев А.А. Высказывание как предмет лингвистики. – М.: Высшая школа, 1979. – 481 с.
26. Миньяр-Белоручев Р. К. Общая теория перевода и устный перевод. М., 1980. – 284 с.

27. Морозова И.Б. Грамматическая структура и семантика простого предложения и его конститuentов в английской диалогической речи: Дис. ... канд. филол. наук: 10.02.04. – Одесса, 1984. – 161 с.
28. Морозова И.Б. Структурно-организующая роль простого предложения в различных функциональных стилях и формах общения (на материале современного английского языка). – Одесса: БАХВА, 1998. – 107 с.
29. Наер В.Л. К описанию функционально-стилевой системы современного английского языка // Лингвостилистические особенности научного текста. М., 1981. С. 3 – 13.
30. Нелли П. Х., Сидоренко Ж. И. Лексические средства создания и семантические разновидности категории «оценка собственной и чужой речи» в языке науки. – М.: Наука, 1998. – 126 с.
31. Непийвода Н.Ф. Мова української науково-технічної літератури (функціонально-стилістичний аспект). – К.: Міжнародна фінансова агенція, 1997. – С. 85-92.
32. Онипенко Н.К. Сложное предложение на фоне коммуникативной типологии текста // Вопросы языкознания. – 1995. – № 2. – С. 91-98.
33. Перлз Ф., Гудмен П. Теория гештальт-терапии. – М.: Институт общегуманитарных исследований, 2001. – 377 с.
34. Позднякова Н.В. Метафора в научно-популярном стиле: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.01/БГПУ. - Белгород. 1995. -16 с.
35. Почепцов Г.Г. (мол.) Теорія комунікації. – К.: Спілка рекламистів України, 1996. – С. 70-79.
36. Почепцов Г.Г. (мл.) История семиотики до и после 1917 г. – М.: Лабиринт, 1998. – 169 с.
37. Пумпянский А.Л. Лексические закономерности научной и технической литературы. Англо-русские эквиваленты. Калининград, 1980. – 284 с.
38. Разинкина Н.М. Развитие языка английской научной литературы. -М.: Наука, 1978. – 195 с.

- 39.Разинкина Н.М. Функциональная стилистика английского языка. М., 1989. – 173 с.
- 40.Реформатский А.А. Введение в языкознание. М., 1955. – 295 с.
- 41.Рецкер Я. И. Методика технического перевода. М. 1934. – 213 с.
- 42.Селиванова Е.А. Основы лингвистической теории текста и коммуникации: Монографическое учебное пособие. – К.: ЦУЛ, «Фитосоциоцентр», 2002. – 336 с.
- 43.Скребнев Ю.М. Введение в коллоквиалистику. – Саратов: Изд-во Саратов. ун-та, 1985. – 270 с.
- 44.Смирницкий А.И. Синтаксис английского языка. – М.: Изд-во лит. на ин. яз., 1957. – 285 с.
- 45.Стегер Л.В. Средства выражения экспрессивности в научно-популярном тексте: Автореф. дис... канд. филол. наук: 10.02.04/ МГПИ.-М, 1990.-16с.
- 46.Стрелковский Г.М., Латышев Л.К. Научно-технический перевод. М.: Просвещение, 1980.- 112 с.
- 47.Тимошенкова Т.М. Присоединение как особый вид синтаксической связи // Вестник Харьков. ун-та. – 1977. – № 159. – С. 96-100.
- 48.Харченко К. В. Обороты английской научной в распоряжении старшеклассников // Актуальные проблемы развития и лингвистического образования детей. Сборник научных статей. Орел, 2002. С.122 – 124.
- 49.Чаковская М.С. Текст как сообщение и воздействие (на материале английского языка). – М.: Высшая школа, 1986. – 178 с.
- 50.Черняховская Л.А. Информационный инвариант смысла текста и вариативность его языкового выражения: Автореф. ... дис. канд. филол. наук: 10.02.04 – М., 1993. – 19 с.
- 51.Чиркова Н. В. Английский язык (научный стиль). Ульяновск, 1991. – 116 с.
- 52.Штерн І.Б. Вибрані тоніки та лексикон сучасної лінгвістики. – К.: АртЕК, 1998. – С. 21-27.

53. Язык и стиль научной литературы: Теоретические и прикладные проблемы. М., 1977. – 398 с.
54. Blokh M. A Course in Theoretical English Grammar. – M.: Vyssaja skola, 1983. – 384p.
55. Borsley R.D. A Note on Ellipsis and Case // Linguistic Enquiry. – Cambridge (Mass.), 1998. – Vol. 20, № 1. – P. 125-130.
56. Cienkovski V. Język dla wszystkich. Wydanie drugie, pelne z komentarzem. – Warszawa: Ksiazka I Wiedza, 1992. – 365 s.
57. Close R.A. A Reference Grammar for Students of English. – M.: Просвещение, 1979. – 716 p.
58. Dauzat A. Grammaire Raisonnee de la Langue Française. – Lyon, 1994. – 399 p.
59. Francis W.N. The Structure of American English. – N.-Y.: Marshall College. Ronal Press, 1958. – 614 p.
60. Galperin I.R. Stylistics- Moscow, 1971.
61. Gunter R. Sentences in Dialogue. – Columbia (S.C.): Horn Bean Press, 1984. – 103 p.
62. Jacobson R. Linguistics and Poetics. Style in language. – London: MIF Press, 1960. – 118 p.
63. Khisamova G.G., Yakovleva E.A. Stylistics and culture of speech: Teaching aid / Bashkir State Univ. Ufa, 1995.
64. Lolosel L. The Prague School and the Statistical Theory of the Poetic Language. Prague Studies in Mathematical Linguistics. № 2. – Praha: Academia, 1967. – 282 p.
65. Morley D.D. Subjective Message Constructions a Theory of Persuasion // Communication Monographs. – Vol. 54. – 1997. – June. – P. 183-203.
66. Schreiber I.L. The Art of Time. A Few Glimpes on Modern American Drama. – New York: Marlowe and Company, 2000. – 162 p.

67. Talbot J., Taylor. Linguistic Theory and Structural Stylistics. - Oxford: Pergamon Press, 1981. – 298 p.
68. Ахманова О. С. Словарь лингвистических терминов. – М., 1966. – 608 с.
69. Розенталь Д.Э., Теленкова М.А. Словарь-справочник лингвистических терминов. – М.: Просвещение, 1985. – 398 с.
70. Рябцева Н. К. Научная речь на английском языке. Руководство по научному изложению. Словарь оборотов и сочетаемости общенаучной лексики. Новый словарь-справочник активного типа (на английском языке). М., 2002. – 246 с.
71. Crystal D. The Cambridge Encyclopedia of the English Language. – Cambridge Univ. Press, 1997. – 489 p.
72. Webster's Third New International Dictionary. 1961.- 469p.
73. The World Book Encyclopedia. World Book, Inc., 1994. – 478 p.
74. Coast Line. - 1996. - N1.
75. Dagg T., Gjessing A. A Multifrequency Adaptive Radar for Detection and Solentification of Objects. Results of Preliminary Experiments Against a Sea- Clutter Aircraft Background // American Journal of Physics. – 1982. – Vol. 30. – P. 128-139.
76. Dagg T. A Multifrequency Adaptive Radar for Detection and Solentification of Objects: Public Lecture // University Electronics: Theory and Practice. – New York, 1983. – P. 118-127.
77. Freemantle M. Chemistry in Action. – London: Macmillan Education, 1991. – 617 p.
78. Garfield D. On the Typical Chemical Reactions with Free Oxygen Released. – London, New York, 1997. – 210 p.
79. Lund O.C. Effects of Pentagastrin and Cimetidin on Blood Flow Measured

by Laser Doppler Flowmetry. – Oslo, 1996. – 659 p.

80. National Geographic. - 1996. - November.

81. National Geographic. - 1997. - April.

82. National Geographi. - 1997. - September.

83. National Geographic. - 1997. - December .

84. Servan J. New Technologies in GPM Reproduction. Based upon Electronic and Mechanical Retrieval System. – Toronto, 1998. – 105 p.

85. Wiener N. Cybernetics of Control and Communication in the Animal and the Machine. N. Y. – Ldn., 1961. - P. 42 – 43

SUMMARY

The present research is dedicated to the communicative and syntactic organisation of the scientific text and carried out on the material of English scientific journals. The topicality of the paper follows from the rapid evolution of science in the 20th and 21st centuries which motivates an exchange of views by different scientists all over the world and makes English not only a global language as it is, but also the language of science and world development. Thus, modern linguistics focuses on various lingual peculiarities of scientific prose altogether and scientific articles in particular.

The main objective of this paper is to single out the characteristic features and lexical and grammatical style-forming factors of the English scientific speech. The research is done on the material of English scientific articles (350 speech samples from scientific texts and 300 speech samples from scientific popular articles were obtained by consecutive selection).

In the process of work, the following conclusions were made. Any scientific text is characterised by its intellectual-and-communicative function, with other functions being optional. It aims at reporting exact and valid information in any field of knowledge which results in the abundance of special lexis, terms, and bookish vocabulary, the predominance of direct or terminological word meanings, the absence of exclamations and interjections, and the abundant use of double conjunctions (like *either ... or; not only ... but also* etc). On the level of grammar, passive constructions and complex sentences prevail (73.4 %). It's noteworthy that simple sentences are often introduced by the conjunctions *but, however, and* etc, which is not typical of other styles.

In contrast to "classical" scientific texts, scientific popular articles boast a vast number of simple sentences, this way getting closer to the author's narrative in the artistic prose. Non-elliptical expanded simple sentences constitute about 56 % here. We also argue that the differences in the communicative and syntactic organisation of scientific texts necessitate their subdivision into three groups which are scientific report, scientific popular text and specific scientific text proper.